

Pismo članicam in članom Društva poslancev 90

22. junij 2021

Spoštovani predsednik Podobnik, dragi Marjan,
drage članice in člani društva,

na žalost se danes nisem mogel pripeljati v našo belo prestolnico in se udeležiti zbora članov Društva poslancev 90 in slavnostne akademije, zato se opravičujem in se vam oglašam "na daljavo", kar je v zadnjem poldrugem letu zaradi nesrečne pandemije tudi sicer postala ustaljena praksa.

Upam, da ste vsi čili, zdravi in vedre volje, kakor tudi vaši najdražji.

Dovolite mi, da ob tej priložnosti prvo od srca čestitam vodstvu poslanskega društva, ki je lansko leto navzlic nesrečnemu covidu-19 uspelo izvesti kar nekaj odličnih projektov. Še posebej zanimiv in optimističen je bil virtualni posveti o razvojnih priložnostih Slovenije, na katerem sta sodelovala pomembna uvodničarja: minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec in direktor podjetja Mik Celje Franci Pliberšek.

Prav tako ne smemo pozabiti, da je Državni zbor naposled sprejel težko pričakovani etični kodeks, za katerega se je vseskozi aktivno zavzemalo tudi naše društvo. Zdaj morajo močne besede le še "meso postati", pri čemer naj bo ta vrednotni pravilnik in opomnik kot žarek svetovnega etosa dodatna spodbuda za strpnost, prijaznost, vljudnost, spoštljivost in argumentirano razpravo v našem hramu demokracije.

Glede nadaljnjega dela društva pritrjujem predsedniku Podobniku, da se moramo v duhu našega temeljnega poslanstva krepitve in utrjevanja vrednot parlamentarizma in demokracije aktivno vključiti v reševanje *"verjetno največjega trenutnega problema v Sloveniji, to je nezmožnost pogovora, dogovarjanja med politično in vrednostno različnimi političnimi strankami in skupinami"*, kar nas krotoviči in ugonablja kot državo, domovino in kot narod.

Naj ne bo naše društvo namenjeno zgolj druženju, marveč predvsem združevanju v različnosti in povezovanju v žlahtno celoto!

Rad povem in zato zopet ponavljam, da si državo predstavljam kot človeško telo, ki za nemoteno in zdravo delovanje potrebuje desne in leve okončine, glavo, srce in dušo. Z malce duhovnega napora bi morala biti ta prisposoba kristalno jasna sleherniku, še posebej izvoljenim predstavnikom ljudstva.

Drage kolegice in kolegi, najlepše se vam zahvaljujem za veliko čast, ki ste mi jo izkazali. Ker gre za častno članstvo, bi želel priklicati v naš kolektivni spomin enega od mojih velikih vzornikov, Marka Tulija Cicerona, ki je vklesan v zgodovinski kamen človeštva kot prodoren filozof, državnik, politik, retorik, pravnik in najvplivnejši avtor rimske ustave. Približno sredi prvega stoletja pred Kristusom, leto dni pred svojim bridkim koncem, je napisal zadnjo razpravo *De officiis* kot vzgojno pismo sinu o

dolžnostih in zelenem redu, ki bi ga bilo treba vzpostaviti v sodobni rimski družbi. Ciceronova razprava o praktični etiki je v poznem srednjem veku zaslovela kot moralna avtoriteta in je celo druga natisnjena knjiga po Gutenbergovi Bibliji, sam Voltaire pa je menda nekoč pristavil, da ne bo nihče nikdar napisal ničesar modrejšega.

Ciceron poudarja absolutno dolžnost, ki pomeni "*to, kar je prav.*" Ključno je doseganje častnosti, ki po vzoru štirih Platonovih kardinalnih vrtilin izvira iz modrosti, pravičnosti, srčnosti in zmernosti. Gre za preudarnost, odkrivanje resnice, veličino duhá, pogum, skromnost, samoobvladanost in vzdržnost. Častno je najvišje dobro, in kar je dobro, je tudi koristno. Nikoli ne smemo ravnati pohlepno, krivično, poželjivo ali nezumno, četudi bi mogli skriti svoje dejanje "*pred vsemi bogovi in ljudmi.*" Tudi kadar sta v konfliktu etika in pravo, se je treba prikloniti prvi, ker izhaja iz naravnega zakona.

Ciceronovo razglabljanje o dolžnostih pomenljivo sloni na Platonovi modrosti, da nismo rojeni zgolj zase, ampak si del našega bitja lasti domovina in del prijatelji. Stoiki so menili, da se vse na Zemlji poraja v korist ljudem, pa tudi ljudje sami se rojevajo zaradi soljudi, da bi si mogli med seboj pomagati. Domovina združuje v sebi vse naše ljubezni, zato ne pozabimo, da je ravno v vesoljni ljubezni in sočutju lahko zgodovina najboljša učiteljica.

Zategadelj v meni še vedno tli upanje, da bom lahko nekoč postal resnično časten človek, in kot je prelepo upesnil Janez Menart, "*sreča je, da je pred mano pot, in to da vem, da slast je v tem, da grem.*"

S temi mislimi vam z najboljšimi željami ponosno čestitam za 30. obletnico naše samostojne države, v upanju, da bomo kot društvo lahko pomagali zgraditi vsaj brv, če že ne mostu med levico in desnico za dobrobit naše domovine in blagostanje vseh ljudi. Naj v tem duru in molu takisto odmevata slavnostna akademija in maša za domovino.

Prisrčen pozdrav,

Marko Pavliha

(mandat 2004-2008)